

Motion till riksdagen 2005/06:Fi251

av **Matilda Ernkrans m.fl. (s)**

Offentliga sektorn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om offentliga sektorns roll för att stimulera utveckling.

Motivering

De stora sprängen i den svenska tillväxtens historia har i allmänhet skett i samband med stora samhällsinvesteringar. Staten och näringslivet har var för sig varit för små för att själva klara investeringarna, men ett samarbete har banat vägen för större satsningar i t.ex. utbyggnaden av järnvägen och bostadsbyggandet i ”miljonprogrammet”.

Samarbetet mellan offentliga myndigheter och enskilda företag har också varit framgångsrikt med utvecklingen av enskilda produkter. De mest kända exemplen är Televerkets samarbete med Ericsson vid utvecklingen av AXE-växlarna, Aseas samarbete med SJ vid framtagningen av X 2000-tågen och Astras samarbete med sjukvården.

Förutsättningarna för samarbetet har dock förändrats på senare år. Utrymmet för offentliga investeringar har krympt samtidigt som EU:s regelverk hindrar direkt statsstöd. Dessutom har statens kontroll över viktiga samhällsområden minskat genom avreglering och privatisering av verksamheter.

Fortfarande finns dock möjlighet för den offentliga sektorn att fungera som stimulans till förnyelse i företagen. Det kan t.ex. ske genom målmedveten upphandling eller genom initiativ på forskningsområdet, t. ex. satsningar på strategisk forskning. Genom att ställa krav på miljö, kvalitet och funktionalitet kan företagen stimuleras att ligga långt framme i teknikutvecklingen. Ett annat viktigt område att bevaka vid upphandling är att företagen tar sitt sociala ansvar för anställdas arbetsvillkor. Att de anställda vid upphandlingar med några års mellanrum tvingas leva med hotet att mista jobbet är inte acceptabelt. Större hänsyn måste tas till de redan anställdas anställningstrygghet vid upphandling.

Fel! Okänt namn på

Offentliga investeringar i utbildningssystem, bostäder, vägnät och andra kommunikationer har stor betydelse för den lokala industrins konkurrensförmåga.

I dag ligger fokus mer på samarbete mellan företag och kommuner, högsolor och universitet. Men myndigheters och offentliga företags beställarroll ska inte underskattas. Varje år omsätts 400 miljarder kronor i offentlig upphandling. Landsting och kommuner kan genom medveten upphandling spela en viktig regional roll.

Kommuner behöver utveckla sin förmåga till samverkan inom sin region. Man måste se mer till helheten och bortse från gammal rivalitet med grannkommunen. Därmed blir man också mindre sårbar när större företag läggs ned.

Välfärdsklustret behöver utvecklas inte bara för den primära uppgiften att tillgodose vård- och omsorgsbehov utan även för sin näringspolitiska roll. I dag utförs en tiondel av verksamheten inom vården av entreprenörer som anlitas av de offentliga huvudmännen. Vård och omsorg är redan i dag en svensk exportprodukt, men skulle kunna bli en mycket mer betydande sådan med en målmedveten satsning.

Stockholm den 3 oktober 2005

Matilda Ernkrans (s)

Inger Lundberg (s)

Lennart Axelsson (s)

Nils-Göran Holmqvist (s)

Ameer Sachet (s)